

ЗВІТ

**результати анонімного інтернет-опитування щодо випадків
сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації у
студентському середовищі
здобувачів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти факультету
образотворчого мистецтва
галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 023
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітньо-професійна програма
Стріт-арт і монументальне мистецтво
весняний семестр 2024/2025 н. р.**

Робочою групою із забезпечення якості освітньої діяльності Харківської державної академії дизайну і мистецтв на початку весняного семестру 2024-2025 навчального року було проведено анонімне інтернет-опитування здобувачів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти. У змісті анкет містилась інструктивна частина для тих, хто бере участь в опитуванні.

Метою моніторингу було вивчення ставлення студентів факультету образотворчого мистецтва, які опановують освітньо-професійну програму Стріт-арт і монументальне мистецтво щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі.

Загальна характеристика вибірки: студенти бакалаврату (1-4 курси) факультету образотворчого мистецтва (освітньо-професійна програма Стріт-арт і монументальне мистецтво), які опановували цю освітню програму у 2024-2025 навчальному році з метою здобути освітню кваліфікацію Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації. На 1-4 курсах освітньо-професійної програми Стріт-арт і монументальне мистецтво у 2024-2025 навчальному році навчалися 42 студента, в опитуванні брали участь 21 респондент – 50% від загальної кількості студентів 1-4 курсів бакалаврату.

Аналіз відповідей показав, що, за інформацією, отриманою від респондентів, освітньо-професійну програму Стріт-арт і монументальне мистецтво опановують переважно «дівчата» (90,5%). З більшістю не погодились 9,5% здобувачів, які брали участь в опитуванні: вважають, що за програмою Стріт-арт і монументальне мистецтво навчаються представники різних гендерів 4,75% від загальної кількості респондентів, така ж кількість (4,75%) указали що, на їх думку, «дівчат» та «хлопців» серед здобувачів приблизно порівну (Рис. 1).

1. По Вашій освітньо-професійній програмі навчаються переважно дівчата чи хлопці?

21 ответ

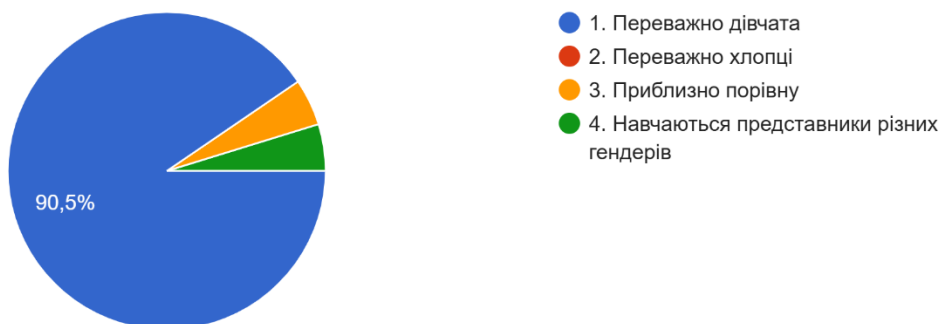

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на запитання: «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?»

На запитання «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?» – 72,7% студентів, які брали участь в опитуванні, надали чітку відповідь: «Ні, не відомо!». Не переймалися цим питанням 27,3% респондентів (Рис. 2).

2. Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?

21 ответ

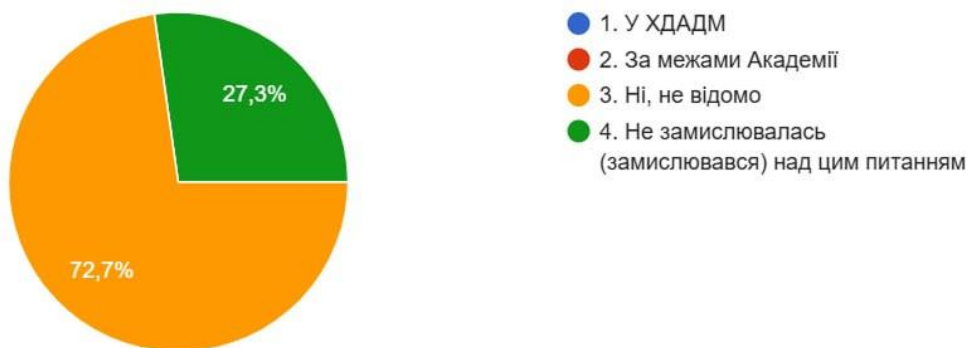

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на запитання: «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?»

Респондентам було запропоновано обрати варіант відповіді на запитання: «До кого б Ви звернулися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань?»

Опитування показало, що 33,3% респондентів вважають, що про такий випадок необхідно повідомити декана/куратора, виказали довіру до поліції 23,8% студентів, вважають, що варто повідомити адміністрацію академії 14,3%, така є кількість опитуваних (14,3%) утруднилась з відповіддю. Звернулися би по допомогу до психолога 9,5% від загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні. Вважають, що у випадку, якщо хтось зазнав сексуальних домагань доцільно звернутися до юриста академії 4,8% респондентів (рис. 3).

3. До кого б Ви звернулися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань (оберіть варіант відповіді)?

21 ответ

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на запитання:
«До кого б Ви звернулися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань? (оберіть варіант відповіді)»

Переважає більшість здобувачів, які погодились брати участь в опитуванні віком 20-22 років (57,1%). Опитуваних віком 18-19 років 28,6%, вікова група 23-25 років – 14,3% від загальної кількості респондентів (Рис. 4)

4. Скільки Вам років?

21 ответ

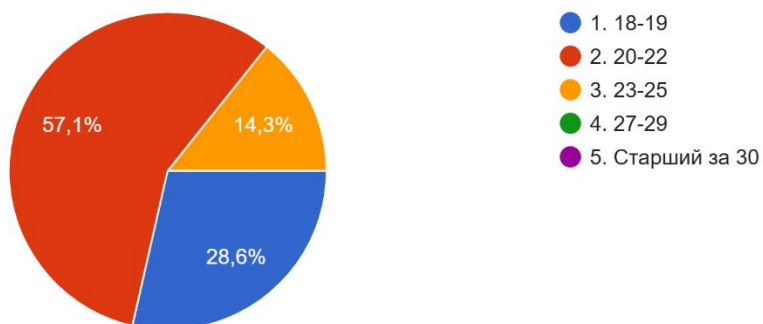

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на запитання: «Скільки Вам років?»

Результати аналізу відповідей на запитання «Вкажіть Вашу стать» свідчать: 81% респондентів вказують, що вони ідентифікують себе як осіб жіночої статі, 14,3% опитуваних – чоловічої статі; варіант відповіді «інший гендер» обрали 4,8% студентів, які погодились брати участь в опитуванні (Рис. 5).

5. Вкажіть Вашу стать

21 ответ

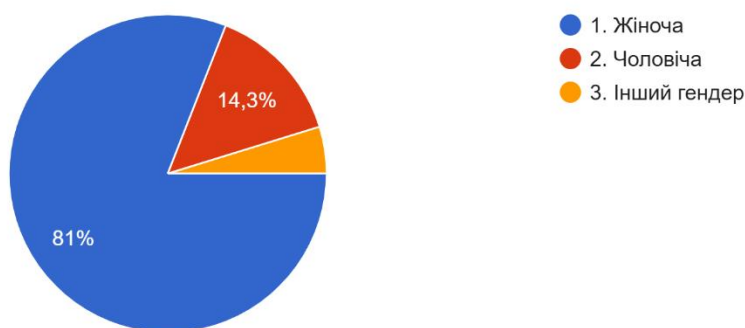

Рисунок 5 – Кількість варіантів відповідей на запитання: «Вкажіть Вашу стать»

6. Вкажіть Ваші пропозиції та побажання щодо організації насиченого психологічно сприятливого та комфортного для здобувачів середовища в освітньому просторі Академії

На жаль, не всі студенти, які брали участь в опитуванні, погодились і надали відповіді – як розгорнуті, так і дуже лаконічні. Нижче приведено приклади відповідей на відкрите питання і найбільш показові пропозиції та побажання, (авторська орфографія збережена):

- все й так добре, є скринька довіри, є психолог, є гарна комунікація з викладачами та адміністрацією
- Мене цілком влаштовує організація психологічно сприятливого простору академії
- наявність роботи з психологом
- Не маю ідей
- Більше проведення відкритих пар, лекцій на різні теми щодо різних ситуацій та як з них виходити
- Приділяти увагу психічному стану
- Можливість адаптації розкладу під індивідуальні потреби (наприклад, для студентів, які працюють або мають складні життєві обставини).
- Взагалом все задовольняє
- Ви жартуєте? Які можуть бути домогання при дистанційному навчанні???
- надати більшого оголошення про наявність академічного юриста бо особисто я вперше дізналася про його (її наявність у нашому ВИШІ у цій формі()) за можливості проведення загальних заходів про важливість відміни віктим блеймінгу
- На даний момент все влаштовує

В опитуванні взяли участь насамперед ті здобувачі, хто мав чітко окреслену думку – позитивну чи негативну, і що більше, прагнув донести її до викладачів і керівництва Академії шляхом відповідей на «відкриті» питання. Всі отримані в ході опитування пропозиції та побажання щодо організації насиченого психологічно сприятливого та комфортного для здобувачів середовища в освітньому просторі Академії для здобувачів освітньо-професійної програми Стріт-арт і монументальне мистецтво обговорені з гарантами програм на зборах Робочої групи з забезпечення якості освітньої діяльності ХДАДМ, інформація надана керівництву Академії.

Аналіз змісту пропозицій та побажань свідчить про рівень особистісної зрілості деяких респондентів, які погодились брати участь в опитуванні.

Опитування виявило, що є студенти, які нехтують можливістю отримувати інформацію, яка є у вільному доступі на сайті академії, зокрема, щодо «скриньки довіри», консультацій психологів (двох!) і юриста¹: якщо деяких студентів про щось не повідомили особисто (консультації, можливості

підтримки з боку профспілкової організації тощо...), самі шукати інформацію на офіційному сайті академії такі студенти не будуть.

Більшість опитуваних ідентифікують себе як осіб жіночої статі отже, студентській спільноті притаманні всі характерні ознаки «жіночого колективу» з його перевагами і недоліками.

Про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті невідомо 72,4% з тих студентів, що брали участь в опитуванні. Вони надали чітку відповідь: «Ні, не відомо!».

На думку тих, хто погодився надати відповідь на запитання щодо адреси звернення по допомогу на першому місці рейтингу – декан/куратор. Почесне друге місце – поліція. Трете місце у рейтингу поділили адміністрація академії і «утрудненість» відповіді. На четвертому місці – психолог, а на останньому – юрист академії, і цей рейтинг є непрямим показником низького рівня правової обізнаності здобувачів щодо функцій поліції. Розчулює, що опитувані прагнуть долучити до розв'язання проблеми адміністрацію навчального закладу, кураторів групи і впевнені у їх могутності щодо справ захисту студентів/студенток від ймовірних домагань в умовах дистанційного навчання. Це є непрямим свідченням низького рівню сформованості навичок самозахисту як одного з показників рівня особистісної зрілості.

Ані юрист академії, ані психолог до лідерів рейтингу виборів не увійшли, що цілком передбачуване. В умовах дії воєнного стану та з початком карантинних обмежень і по сьогодні студенти навчаються за on-line і змішаній формі організації навчального процесу. Вони частіше спілкуються саме із куратором груп і деканом. Звернення ж до психолога або юриста академії через випадок, якщо хтось зазнає сексуальних домагань утруднено територіально – студенти мешкають у різних місцях України і за кордоном. Між тим, на сайті Академії розміщено вичерпну інформацію щодо можливостей отримати і допомогу, і підтримку студентам з боку академії навіть в умовах дистанційного навчанняⁱⁱ

За аналізом пропозицій та побажань щодо організації насиченого психологічно сприятливого та комфортного для здобувачів середовища в освітньому просторі Академії – студенти, які знехтували можливістю отримати інформацію (у відкритому доступі на сайті академії) щодо можливості безкоштовних консультацій юриста і психолога (двох психологів!), виказали бажання отримувати психологічну підтримку у різних формах. Ці побажання будуть враховані.

Інформація, отримана у ході опитування, її аналіз сприятиме створенню безпечного і передбачуваного для студентів середовища у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

З урахуванням того, що студенти, які брали участь в опитуванні, навчаються у on-line і змішаному форматі організації навчального процесу з початку карантинних обмежень і в умовах дії воєнного стану, як здобудемо

перемогу, то плануємо більш детально дослідити особливості ставлення студентів щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі під час подальших розвідок на більш численній групі респондентів і на більш репрезентативній вибірці.

4 березня 2025 року

Голова робочої групи
із забезпечення якості

освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР

ⁱ <https://www.ksada.org/psychologichna-pidtrymka/>